No. 179. MAANDAG 1835.

BREDASCHE COURANT,

Staat- en Letterkundig-

en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Donderdag 30 Julij.

BEKENDMAKING.

HET HOOG GEREGTSHOF TE 'S GRAVENHAGE,

Gezien het requisitoir van den Heer Procureur-Generaal, betrekkelijk het daarstellen der kamer van vakantie, van den 29sten July tot en met den 30sten September 1835;

Gezien de artikelen 40, 41, 42, 43 en 44 van het dekreet van den 30sten Maart 1808, en de artikelen 29, 30 en 32 van het dekreet van den 6den July 1809;

Hebben de navolgende regtsgeleerden te benoemen, zoo als benoemd wordt bij deze, die kamer van vakantie die jaren bovenstaande worden gesteld, door de Heeren Mrs. Hendrik van den Burgh en Cornelis Cardamus, Presidenten in dit Hof, en voorts bestaan uit de Heeren Mrs. *Jonkheer* Frans Bernardus van Bloemend, Evert Christiaan Verhuell, Cornelis Reinhart Vaillant, Willem Hendrik de Gave, Hugo Gevers, Johannes Hendricus Huygens en Eduard Rembt *baron* van Wijnbergen Rengers, Raden.

Dat deze kamer hare teregtzittingen zal houden tweemaal ter week, en wel

Maandag den 3. Augustus,	Maandag den 31. Augustus.
Dingsdag den 4. ditto,	Dingsdag den 1. September.
Vrijdag den 14. ditto,	Vrijdag den 11. ditto,
Zaturdag den 15. ditto,	Zaturdag den 12. ditto,
Maandag den 17. ditto,	Maandag den 14. ditto,
Dingsdag den 18. ditto,	Dingsdag den 15. ditto,
Vrijdag den 28. ditto,	Vrijdag den 25. ditto,
Zaturdag den 29. ditto,	Zaturdag den 26. denzelfde maand.

Zullende de *eerste* civiele kamer hare zitting weder beginnen op *Woensdag den eersten October* en de *derde* civiele kamer op *Donderdag den eersten* derzelve maand.

En zal een afschrift dezer aan den Heer Procureur-Generaal worden ter hand gesteld, ten einde hieraan de noodige publiciteit te geven.

Gedaan in algemeene vergadering van het Hoog Geregtshof voorgemeld, den 11den July 1835.

Bij absentie van den Heer Eersten President:
De President
VAN HUGENPOTH

Gezien door mij Procureur Generaal bij bovengemelden Hove:
A. W. PHILIPSE

In kennisse van mij Eersten Griffier
J. H. SPEIJMAN.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT

Brussel. — De belgische *Moniteur* heeft een einde gemaakt aan de discussiën der belgische bladen over het lot dat de Portugesche ontvlugte republikeinen in België wacht, door het volgend artikel:

» Sommige dagbladen hebben van een raad van ministers gesproken, die twee dagen geleden zoude gehouden zijn, betrekkelijk de ontvlugten van St. Pelagie: deze raad is niet gehouden geworden; dezelve ware nutteloos. Wij hebben reeds voor verscheiden dagen het besluit van het gouvernement kenbaar gemaakt, van zamelijk den ontvlugten niet toe te staan zich in België te vestigen; dit besluit is reeds toegepast op den persoon van *Guinard*, die slechts een paspoort naar Ostende gekregen heeft, onder voorwaarde zich aldaar in te scheepen."

Volgens den *Courrier* had *Guinard* zich bij den minister van binnenlandsche zaken te *Theux* vervoegd, om van hem te vernemen of de Fransche vlugtelingen met de daad het Belgisch grondgebied mogten verlaten, waarop deze ten antwoord had gegeven, dat de maatregel onherroepelijk was en als basissel was aangenomen. Eenige dagen vervolgt hebbende dit zich te Brugge of Yperen tot regeling zijner bijzondere zaken op te houden, had de minister hem dit beloofd, doch schijnt men nader die vergunning niet te hebben gegeven.

De brusselsche bladen melden dat de bepalingen voor de daarstelling van een ijzeren spoorweg tusschen Parijs en Brussel vastgesteld en de kosten op 100 millioenen Fr. geschat waren. Men hield zich thans bezig met de noodige volgmaatregelen te nemen.

— Heden (28 *Julij*) waren te Antwerpen genoteerd: Belg. 100⅝; O. Metall. 102⅛; 3p., *Guabhard*, 40¾; Perpet. 40⅞; Cortes 36¾; id. Coupons 25; Uitgez. 16⅜; Nap. R. 92¼; Sicil. 95¾; Rom. L. 100; Id. te klein. 97½; Braz. 86.

Een der Lissabonsche dagbladen van den 11den dezer vermeldt, dat het Portugeesch ministerie geheel ontbonden was. Men wil dat de Engelsche gezant daartoe veel medegewerkt, door openlijk te kennen te geven, dat de beginselen van het tegenwoordig bestuur niet in overeenstemming waren met die van Londen, Parijs en Madrid meende te volgen. Den markies *van Saldanha* zoude waarschijnlijk het voorzitterschap worden opgedragen, en de voormalige ministers van financien en binnenlandsche zaken, *de Silva Carvalho* en *Freire*, andermaal in het bestuur treden.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 26sten Julij.

Nadat de verdedigers der beklaagden voor het Hof der Pairs hunne taak hadden volbragt, heeft de procureur-generaal zijn requisitoir voorgelezen en daarbij geconcludeerd, dat ten der beklaagden, ten wier aanzien de debatten geene voldoende bewijzen hebben opgeleverd, in vrijheid zouden worden gesteld, terwijl de overige, hetzij als deelgenooten aan den opstand, hetzij als medeplichtigen, zouden worden schuldig verklaard aan de misdaden bij de artikelen 59, 60, 87, 88, 89 en 91, van het wetboek van strafregt en art. 1 der wet van 17 Mei 1819, voorzien, met condemnatie tot de straffen bij dezelfde artikelen vastgesteld, behoudens de bevoegdheid om die zoodanig te wijzigen, als hetzelve zoude vermeenen te behooren. Nadat het Hof zich hierop in de raadkamer had begeven, werd dit rekwisitoir aan de beklaagden, die tot nu toe geweigerd hebben de debatten bij te wonen, bekend, en voorts, de zitting hervat zijnde, een procesverbaal voorgelezen, waarbij werd geconstateerd, dat zij alsnog in die weigering volhardden. De voorzitter gaf alstoen andermaal aan de verdedigers het woord, en verklaarde eindelijk de debatten gesloten. Men meent dat het Hof niet voor den 10 of 12den der volgende maand uitspraak zal doen.

— Het *Journal de Paris* meldt aan de Spaansche grenzen:

» Don *Carlos* bevondt zich den 21sten te Estella en heeft *Iturbide* tot opperbevelhebber in Navarra benoemd, terwijl *Rojas* uit hoofde van den zwakken staat zijner gezondheid daarvan heeft afgezien.

» *Cordova* is den 20sten met het gros van het leger over Pamplona naar Puenta de la Reyna vertrokken. De karlisten trokken hunne magt te Los Arcos bijeen.

In een bijzonder berigt uit Bayonne van den 21sten, wordt het gevecht van den 16den als vrij belangrijk voorgedragen, ofschoon nog nimmer de beide partijen, gelijk thans, in eenen geregelden veldslag, elkander hebben ontmoet. Men wil dat de generaal *Moreno*, die de karlisten aanvoerde, zeer goede beschikkingen had gemaakt, doch dat een gedeelte zijner troepen, meestal uit Navarrezen bestaande, zich lafhartig heeft gedragen, en de generaal *Cordova* voorts in een beslissend oogenblik de voorhoede des vijands door zijne ruiterij deed overhoop werpen. Het gevolg van dit een en ander was, dat de karlisten in wanorde geraakten, en na geringen tegenstand de vlugt namen. Men wil dat don *Carlos* het gelaten verlies aan den bevelhebber zijner ruiterij, den kolonel *Ryavalar*, toegeschreven, en dezen dadelijk in hechtenis heeft doen nemen. Des avonds was het leger der koningin te Mendigorra vereenigd, van waar het alsdan den volgenden dag naar Pamplona is getrokken.

— Men heeft berigten uit Madrid tot den 8sten dezer, hoofdzakelijk vermeldende, dat de aanwezige ministers aan de koningin-regentes hebben voorgedragen en hare goedkeuring verkregen tot zekere bepalingen, die ten doel hebben, de oproerige bewegingen, waarvan Saragossa onlangs het tooneel was, aldaar en elders te onderdrukken. Tot dat einde zal de minister van oorlog zorgen dat de officieren, die zonder tot de bezetting te behooren, zich gedurende de hoofdstad of in andere plaatsen ophouden, tenspoedigste naar het noorderleger vertrekken, en zoodra mogelijk de organisatie der stedelijke militie voltooijen. Voorts zal men aan de militaire bevelhebbers in elke stad of provincie de magt geven, om zoodra zij voor rustverstoring vreezen, eene militaire commissie in te stellen, die geregtigd is de aanleggers of medeplichtigen summierlijk te veroordeelen. Eindelijk zullen alle burgerlijke en militaire ambten zich bij de eerste oproeping, bij hunne overheden moeten aanmelden, bij gebreke van dien hunne posten verliezen, en zoo men hen onder de rustverstoorders aantreft, als zoodanig worden behandeld.

— Men wil dat de beide bataillons vrijwilligers, die alhier zijn aangeworven, reeds volledig zijn, doch niet voor de volgende maand naar de grenzen zullen vertrekken.

— De hertog *van Orleans* is gisteren van zijne reis naar Zwitserland teruggekeerd.

— De berigten uit de zuidelijke departementen over den voortgang der cholera, zijn allertreurigst. Behalve te Toulon en Marseille, is deze ziekte ook te Aix, Carpentras en andere plaatsen uitgebroken.

(Heden, uithoofde van den Zondag, geene fonds-notering).

NEDERLANDEN.

BREDA, den 29sten Julij.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 19den dezer no. 111, zijn de navolgende procureurs benoemd, als:

Bij de regtbank van eersten aanleg te Alkmaar, *Jacob Cornelis Vonk*; bij die te Nijmegen, *Cornelis Aldus*; bij die te Groningen, mr. *Louis Bolthenius Lohman*; bij die te Winschoten, mr. *Hendrik Jacob Herman Modderman*. Nog zijn bij opgemeld besluit benoemd de navolgende notarissen: te Waspik, kanton Waalwijk, *Jan Pieter Gerrit van den Mast*; te Enschedé, mr. *Benjamin Willem Blijdenstein*.

— Uit 's Hage meldt men dat er gisteren avond ten hove theedansant is geweest, waarbij Z. M. de Koning van Wurtemburg en de Prinsessen, Hoogstdeszelfs dochters, tegenwoordig zouden zijn.

— Z. M. de Koning van Groot-Brittanje heeft den heer *Alexander Ferrier*, Hoogstdeszelfs consul, te Rotterdam tot den ridderstand verheven.

— Ter gelegenheid van het geschrijf over de weigering der Porte om aan Engelsch en Fransch oorlogsvaartuig de doorvaart door de Dardanellen te vergunnen, ontleent de londensche *Courier* uit eene dezer dagen te Londen verschenen reisbeschrijving in Turkije, het in 1833 gesloten verdrag tusschen Rusland en de Porte. Het bij die overeenkomst gevoegde afzonderlijk artikel, hetwelk bij de redeneringen over de bedoelde weigering herhaaldelijk is ter sprake gekomen, is van den volgenden inhoud:

» *Afzonderlijk en geheim artikel van het verdrag van alliantie, gesloten tusschen Rusland en Turkije op den 8sten julij* 1833.

» Uit kracht van eene der bepalingen des eersten artikels van het verdrag van defensive alliantie, gesloten tusschen de Verhevene Porte en het Keizerlijke Hof van Rusland, hebben de beide hooge contracterende partijen zich verbonden, om elkander, voor de veiligheid van hunne beiderzijdsche staten, wederkeerig *materielen* onderstand en de krachtdadigste hulp te verleenen. Daar evenwel Z. M. de Keizer aller Russen, — aan de Verhevene Ottomanische Porte de uitgaven en ongelegenheden wenschende te besparen, welke voor haar uit het verleenen van dergelijken *materielen* onderstand zouden voortvloeijen, — dien onderstand niet zal vragen, ingeval de omstandigheden de Verhevene Porte in de verpligting stelden om denzelven te verleenen, zoo zal de Verhevene Porte, in plaats van de hulp, die zij, volgens het beginsel van wederkeerigheid van het verdrag, ingeval van nood verbonden is te verleenen, have handelingen ten voordeele van het Keizerlijk Hof van Rusland bepalen tot het sluiten van de zeeëngte der Dardanellen, dat is te zeggen, tot het weigeren van vergunning aan alle vreemde oorlogschepen, om, onder wat voorwendsel ook, in die zeeëngte binnen te varen.

Het tegenwoordige afzonderlijke en geheime artikel zal dezelfde kracht en geldigheid hebben, als of het woordelijk in het verdrag van defensive alliantie van heden ingelascht ware.

» Gedaan te Konstantinopel, den 26sten junij (8 julij) des jaars 1833.

(*Volgen de onderteekeningen.*)

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 26sten Julij.

Uit Weenen wordt van den 20sten Julij geschreven, dat het thans zeker is, dat de kroning dit jaar niet plaats hebben zal. De hofraad *Lohr* had zich slechts naar Praag begeven, om de noodige beschikkingen te maken voor de ontvangst van H. M. de keizerin van Rusland, die, zoo gezegd werd, na dezamenkomst in Töplitz te Praag zoude komen. Koning *Karel X* zou intusschen het slot Brandeis betrekken; de hertogin *van Berry* zou haar verblijf voorzeker te Gratz vestigen en de hertog *van Bordeaux* bij zijnen grootvader verblijven, ten einde onder diens oogen zijne opvoeding te voltooijen.

— Den 19den dezer heeft de geheel uit ijzer vervaardigde stoomboot *de Minerva*, hebbende twee machines, elk van 25 paarden kracht, voor het eerst eenen togt op het meer van Zurich volbragt, en volkomen aan de verwachting voldaan.

— Brieven uit Kragujewatz melden, dat vorst *Milosch* de aanzienlijksten van Servie in die stad vergaderd had, om zich met hen, vóór zijne reis naar Konstantinopel, omtrent eenige dringende vraagpunten te verstaan, en om aan genoemde aanzienlijken het doel zijner reis mede te deelen.

— Volgens de Courant van Venetie is het den 20sten junij tusschen de oproerige bewoners van Scutari en den pacha op nieuw tot een hevig gevecht gekomen, waarbij wel 1500 man van de zijde der bewoners en 500 soldaten des pachas op de plaats zouden gebleven zijn. Het is echter mogelijk, dat er eene verhaalde opgave van dagteekening plaats heeft, en hier hetzelfde, reeds vermelde gevecht, dat op den 14den moet zijn voorgevallen, bedoeld wordt; ook komt het aantal der gebleevenen overdreven voor.

— Van de Bosnische grenzen wordt van den 12den julij geschreven, dat te Sarajevo berigt uit Larissa was ontvangen, dat de pacha's van Berat en Larissa de troepen van den opstandeling *Tafil Busi* grootendeels vernield en de overige verstrooid hadden. De gehesleurde vorming van dezen laatsten [illegible] van Kelia, verbonden met de gehuchten van Scutari stond, was ten eenemale verijdeld en [illegible] verpligt te houden van eenen der pacha's. In Bosnie zwierven voortdurend gewapende benden van 2 à 3000 man in het gebergte rond.

— Uit Konstantinopel schrijft men van 7 julij: De Porte is over de spoedige en welgelaagde expeditie naar Tripoli zeer verheugd: de Sultan heeft *Redschid*-pacha zijne tevredenheid te kennen gegeven en hem voorzeerst het gouvernement [illegible] toevertrouwd; ofschoon men zeide dat de te Konstantinopel weinige dagen te voren aangekomen bei van Tripoli in zijnen post zou hersteld worden, was zulks nog zeer onzeker. Te Konstantinopel werden steeds groote toerustingen gemaakt; men geloofde dat dezelve voor Albanie bestemd waren, aangezien de Porte de aldaar onophoudelijk heerschende opstanden moede was en nu met nadruk wilde bedwingen. Er zouden ook versche troepen naar Tripoli gezonden en een aanzienlijk korps in deze zoo nabij Egypte gelegene provincie worden onderhouden; derwaarts dacht men dan, dat het beduidend aantal oorlogsvaartuigen, van welker uitrusting men steeds ijverig werkzaam was, bestemd zou wezen. — Over den gang der pest in Klein-Azie wist men niets zekers: volgens sommigen maakte de ziekte verdeelingen, volgens anderen was zij geheel geweken.

— Berigten uit Kairo van den 15den Junij houden het verblijdend berigt, dat men eindelijk het nederend einde der zoo verwoestende pest mogt te gemoet zien. Den vorigen dag namelijk stierven er in Oud-Kairo en Bulak in 't geheel 78 personen. Van deze mogt men wel 30 overledenen aan gewone ziekten afrekken en de overige tot de vroeger besmetten rekenen, althans had men in de laatste dagen van geene nieuwe gevallen gehoord, en daar de, de epidemie tegenwerkende grootte hitte zeer toenam verwachtte men binnen weinig dagen geheel van de ziekte bevrijd te zijn. Volgens het officieel berigt waren er in Kairo 30,000 personen aan de pest bezweken, doch men wist met volkomen zekerheid dat slechts de helft opgegeven was, daar er in de laatste vier maanden te Kairo over de 60,000 lijken waren ter aarde besteld. In de voornaame Europesche huizen en bij de aanzienlijke Turken die zich afgezonderd hadden gehouden, was de sterfte zeer gering geweest; sterker heerschte de ziekte onder het volk, woedend onder de Europesche die zich niet afgezonderd hadden, waren er 300, waaronder zeven geneesheeren en even zoo veel apothekers, gestorven waren; eveneens had zij geheerscht onder de Zwarten en Abyssiniers. Onder de genoemde geneesheeren bevonden zich twee Franschen, een Italiaan, een Pool en een Wurtemberger. Vele geneesheeren waren echter gelukkig aan de ziekte ontkomen, schoon zij verscheidene maanden lang pestzieken behandelden en lijken van [illegible] overledenen openden. De meeste dezer geneesheeren hielden de pest voor eene epidemische ziekte, die echter ook meer of minder contagieus was. In Alexandria waren van 40,000 menschen, die zich aldaar nog bevonden na het afzeilen van de vloot en het vertrek van *Mehemed*-ali met zijnen hofstoet en de vele vreemden, 23,000 personen gestorven; 8,000 werden van de pest hersteld en 9,000 er van verschoond; ook aldaar was een fransch geneesheer, *Ribaud* genaamd, aan de pest gestorven. *Mehemed*-ali zou in de volgende week naar Alexandrie terugkeeren, waar zijn eerste zorg zou zijn de ontvolkte stad weder eenigzins op te beuren. Of de pest zich zuidelijker dan Thebe had uitgebreid wist men nog niet, maar wel dat zij tot in genoemde stad en in de provincie Fayoum was doorgedrongen. — In Arabie zouden de Egyptenaren eenige nederlagen geleden hebben en zou de grootste ontevredenheid in het leger heerschen; de tegenwoordige aanvoerder der egyptische troepen *Achmed*-pacha, zou opontboden en in zijne plaats den minister *Churchid*-bey aangesteld worden. In den laatsten tijd had *Mehemed*-ali wederom onderscheidene Turken tot pachas benoemd.

— Te Weenen waren den 20sten Julij genoteerd: Metall. 102¼; 4 pct. 98; Bankactien 1227.

Spoorweg van *Parijs* naar *Brussel*.

Het voorstel van den tegenwoordigen Gouverneur der maatschappij voor de volksvlijt, te Brussel, om, door het aanleggen van eenen spoorweg, nieuwe middelen van gemeenschap tusschen *Parijs* en *Brussel*, en eenige andere dienstbetrekkingen in België daar te stellen, zoude minder verwondering moeten baren, wanneer het huidige bestuur in de afgevallene gewesten dezes Rijks daarvan de ontwerper en begunstiger ware, dan wel nu dit voorstel gedaan wordt door eene maatschappij, die met het bewind aldaar nu en dan nog al eens twisten heeft te beslechten. Hoe men ook denken moge over het al of niet geschikte en verstandige van het toebetrouwen der aanzienlijke som van 70 of 80 millioen franken aan eene bijzondere maatschappij, zoo verdient het nogtans opmerking, hoe ook door middel van den voorgenomen spoorweg, de nu reeds zoo onbedenkende afhanging van België [illegible] Frankrijk nog meer [illegible]

geheel zal vernietigd zal worden, en op welke vreedzame en toch afdoende wijze alzoo de laatste hand zal gelegd kunnen worden aan de algeheele feitelijke inlijving der Belgische gewesten in het Fransche Rijk. Van eene, door vreemden opgelegde, naar Frankrijks inzigten voor wat den vorm der staatsregeling betreft, naar Englands belangen voor wat den handel en nijverheid aangaat, zich richtende en handelende Regering, met den den volke welkomen voorgemd vermelijk geslacht aan het hoofd, liet zich een dergelijk ontwerp tot bene nog nadere verbinding aan Frankrijk verwachten, doch dat de ingezetenen des lands zich zoo verre zouden kunnen vergeten om voor hoog handelsbelang of uit eene zucht of behoefte naar nieuwe ondernemingen, de onafhankelijkheid des lands geheel en al op het spel te willen zetten, dit liet zich geenszins waerenderen. Men moet toch niet uit het oog verliezen, dat, zoo al spoorwegen de handelsgemeenschap met Frankrijk gemakkelijk maken, die middelen van gemeenschap, bij voorkomende gelegenheid, met een onbetwistbaar goed gevolg, zullen worden gebezigd om troepen en allerlei legerbehoeften gemakkelijk en spoedig over te brengen en aan te voeren. Het zal wel aan geenen redelijken twijfel onderhevig zijn, dat, even als een mocenaten bij onvoorziens opgekomene gebeurtenissen, de militaire magt, waar zulks noodig wordt geacht, heeft zien overbrengen met behulp van daartoe gemeste of bestelde voertuigen en paarden, het oneindig gemakkelijker vervoer door middel van stoomwagens op spoorwegen, als gemeenlijk snelheid, en met minden tijdverlies en minder kosten gepaard, bij voorkeur zal aangewend worden. De geschiedenis van België sedert 1830 zonde van dien vreemden aanvoer van gewapende magt, op die tot hiertoe gewone wijze bij gebrek aan spoorwegen bewerkstelligd, menigvuldige bewijzen opleveren, waaronder men ook tellen mag den steeds vernieuwden aanvoer van artilleristen uit Frankrijk, tijdens de wederregtelijke aanranding der citadel van Antwerpen: Dat toen het gemis van spoorwegen buitend is, zal niet geloochend worden. Men besluite echter uit het bovenstaande niet, alsof wij het aanleggen van spoorwegen voorhaut zouden willen afkeuren, met betrekking tot ons eigen land; wij hebben alleen willen doen opmerken, dat zelfs nuttige en voor het primitief doel geschikte en daaraan beantwoordende zaken, nadeelig kunnen werken ten aanzien van hen, die dergelijke middelen bezigen, dat die middelen met de gewigtigste lands-aangelegenheden in verband staan en dezelfs nadeligen invloed kunnen uitoefenen, wanneer men, alleen eigen voordeel beoogende, meer wigtige belangen voorbij ziet of die daaraan ondergeschikt maakt. Spoorwegen hebben ten doel het onderling verkeer der volken te vergemakkelijken, door den handel bevorderlijk te wezen; het lijdt dus ook geenen twijfel, dat al wat tot dat hoofdeinde dienstig kan geoordeeld worden, daartoe moet gebruikt of aangewend worden. Doch wij hechten geen geloof aan de gemoedelijke dromerijen van eenen altijddurenden vrede, en dat er verschillende belangen en daaruit wezenlijke beletselen daartegen zijn, en men vast stellen mag, dat een algemeene vrede slechts zoo lang zal kunnen stand grijpen, als de eene partij zich nog niet ten volle krachtig genoeg gevoelt, om de andere aan te tasten, of de tegenpartij te sluw of te voorzigtig is, om zonder oogenschijnlijk regtmatige voorwendsels of te ongelegener tijd, eene wel zwakkere, maar toch altijd belangwekkende en niet geheel krachtelooze wederpartij te benadeelen of te vernietigen. Men raadplege de Europesche geheurtenissen sedert den aanvang dezer eeuw, en men zal er de waarheid van bespeuren. Hier zou men kunnen vragen: Wat heeft toch Frankrijk in 1830 weerhouden, het karakter verloochenend en meineedig België in te lijven, zoo het met de jaloezij van Engeland en het ontzag voor de Noordsche mogendheden geweest is? Wat heeft toch Frankrijk en Engeland wederhouden, het bereids beroofde Nederland te vernietigen? Niets, dan de veerkracht dier verdrukte Natie zelve, en den invloed van het zoo heilzame, nooit geheel uit te schudden gevoel van schaamte, om openlijk bij anderen te verguisen en te vernietigen, wat men bij zich zelven zoo noodig heeft, als heilig en onschendbaar te doen eerbiedigen. Indien hier eenigzins kan toepassing verdienen het gezegde: *'t het eene zwaard houdt het andere in de schede*," dan is het toen niet geweest het zwaard der Noordsche mogendheden, 't welk Frankrijks en Engelands woelzieke staatkunde beteomde, zoo als zulks nu plaats grijpt ontrent de Spaansche zaken; — want toen scheen zulks minder in staat gesteld te worden, — maar 't was het in 's lands geschiedenis denkwaardig, dat het in massa opgestane en gewapende volk van Nederland, gereed om elken vijand, wie dan ook, het hoofd te bieden, en, wie zijn vaderlijk erfgoed af te slaan, of bij verlies van vrijheid en onafhankelijkheid met dat erfgoed te vergaan. De ervaring, met dan meermalen, dat alsdan het niet te ontkennen valt, dat spoorwegen van een onberekenbaar nut kunnen wezen voor een handeldrijvend land, de Regering des lands altijd waken moet, dat de strekking van die spoorwegen nimmer die rigting neme, dat dezelve, onder sommige omstandigheden, de middelen meer gemakkelijk maken, waardoor 's lands onafhankelijkheid kan worden bedreigd; daarom zijn alle verbindingen dier soort van wegen met het buitenland, aan ernstige bedenkingen onderhevig, en behoorden althans niet aan de grenzen, sterkten te worden aangelegd, welke dat nouds de communicatien niet alleen konden belemmeren, maar des gevorderd, geheel afsluiten, of vernietigen. Die bolgetken evenwel zijn oogenschijnlijk en zonder nut, wanneer het volk, zwelk in die sterkten 's lands onafhankelijkheid bewaakt, het nationaal zelfgevoel en de vaderlijke deugden niet weet te waarderen.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Eenige onzer gewone buitenlandsche berigten ons in de verloopene maand niet zijnde toegekomen, zoo zijn onze Bibliographische berigten slechts weinig en bepalen zich tot de volgende:

LAND- en VOLKENKUNDE. — Sedert Rogerveen was er eene eeuw verloopen, waarin geene Nederlandsche Kiel den aardbol had omgevaren, toen de Fregat *Maria Reigersbergen* en de Korvet *Pollux*, tot dat einde de groote Zuidzee weder zijn doorgestevend. De bijzonderheden van deze togt zijn aan het publiek medegedeeld, 't welk eerlang in het Reisverhaal van den Kapitein-Luit. Wilms, de ontmoedigen van de Korvet *de Lynx*, in eene gelijke onderneming, zal leeren kennen. Doch het eerste Koopvaardijschip, 't welk de Nederlandsche vlag weder aan de Zuidzee-eilanders vertoonde, was de *Wilhelmina en Maria*, welks wedervaren thans in 't licht is gegeven, onder den titel: *Reize naar de Oost- en Westkust van Amerika en van daar naar de Sandwichs- en Philippijnsche eilanden, China* enz door *J. Boelen Jokszn.* 1ste Deel. Wie zou zich niet gaarne vereenigen met den wensch van een onzer tijdschriften, dat deze reis althans een even goed onthaal vinde, als zoo menig voortbrengsel van dien aard van buitenlandschen bodem, en als de ellendige Zee-romans van Eugène Sue.

»Ga op reis en maak een boek," is een raad, die thans ook in *Duitschland* veel ingang vindt. Onder de vruchten dezer reis-manie, bij onze Duitsche naburen, merken wij op het eerste deel eener reis door *Sicilië, Malta, Egypte, Palaestina*, de ruïnen van *Balbec, Rhodus, Cyprus* enz van een ongenoemden, te *Berlijn* uitgegeven onder den titel *Wanderungen durch Sicilien und die Levante.*

GESCHIEDENIS. — Van Hoevenbijks Historie des Vaderlands is het 7de deel verschenen, loopende tot aan het twaalfjarig bestand. Onder de paradoxe stellingen van Bildendijk, vindt men in dit deel deze, dat de onderneming naar *Vlaanderen*, welke aanleiding heeft gegeven tot den slag bij *Nieuwpoort*, opzettelijk zou ondernomen zijn om Maurits op de slagbank te brengen. Aan het einde van dit deel leest men onder den naam van *Toevoegseltje* een bitschen uitval van Prof. Tydeman tegen zijnen ambtgenoot Siegenbeek, over het onlangs uitgegeven boekje van dezen: *de eer van Wagenaar en Jakobus van Heijden verdedigd.*

Men verwacht, dat de nieuwe uitgave van Lebeau's *Histoire du Bas Empire*, welke sedert eenige jaren onder handen is, binnen weinige maanden voltooid zal zijn. In het laatst uitgekomen deel, vindt men een opmerkelijk verslag van de verwoestingen door de nakomelingen van Djenghiz-Khan aangericht, getrokken uit Georgische en Armenische schrijvers.

FRAAIJE LETTEREN. — Van Fenimorz Cooper is een nieuwe roman verschenen, onder den titel *the Monikins*, gekozen naar de stelling van Walter Scott, dat de volmaaktste titel van een roman degene is, die het minst te kennen geeft en het meest de nieuwsgierigheid wekt. Volgens een gracht Engelsch tijdschrift, is deze nieuwe roman van Cooper eene zedestaat- en bovennatuurkundige satire, eene soort van *Gulliver Redivious*, tot pijniging van het geduld der gewone Romanlezers en lezeressen in drie doodelijk langwijlige boekdeelen voorgezet.

Van het groote Russische Encyclopedische Woordenboek is het eerste deel verschenen. Hetzelve bevat op 557 bladzijden 1156 Artikels.

NATUURKUNDIGE WETENSCHAPPEN. — Aan de liefhebbers weerkundige waarnemingen verdient grootendeels te worden aanbevolen een klein vlugschrift van John F. W. Herschel, die zich thans aan de Kaap *de Goede Hoop* bevindt tot het doen van Sterre- en Weerkundige waarnemingen. Het geschrift is getiteld: *Instructions for making and Registering Meteorological Observations* en niet in den boekhandel verkrijgbaar; doch eenige afdrukken daarvan is *Engeland* zijnde gekomen, zoo zijn, op kosten van een vermogend voorstander der Wetenschappen, daarvan 1000 exemplaren, ter meer algemeene verspreiding, gedrukt.

NEDERLANDEN. — De Wetenschappen en Letteren hebben een groot verlies geleden door den dood van Mr. Casper Jacob Christiaan Reuvens, hoogleeraar aan de hoogeschool te *Leiden*, die 11 zondag te *Rotterdam*, in den ouderdom van 42 jaren, aan de gevolgen einer overstelping van bloed in de hersenen, overleden is; kort na zijne terugkomst uit *Londen*, waarheen hij voor wenige weken gereisd was, om eenige, met zijne aldaar bekleed staande nasporingen te doen. In het *Staatkundig Nederlandsch Tijdschrift* vindt men het volgende, omtrent dezen verdienstelijken vaderlandschen geleerde medegedeeld:

» Na eenigen tijd alhier te *'s Gravenhage* het beroep van advocaat te hebben uitgeoefend, werd hij in 1818 tot buitengewoon hoogleeraar in het vak der Oudheidkunde te *Leiden* benoemd, welke waardigheid hij aanvaardde met het houden eener belangrijke Latijnsche redevoering: *Over den lof der Oudheidkunde (de Laudibus Archaeologiae)*. Eenige jaren die betrekking vervuld hebbende, werd hij tot gewoon professor verheven, welken post hij steeds met den grootsten ijver heeft waargenomen.

» Onderscheidene geschriften van den heer Reuvens zien het licht; onder anderen een Oudheidkundig Tijdschrift, dat hij gezamenlijk met den heer N. Westendorp uitgegeven heeft, en dat den titel van *Antiquiteiten* draagt, uitmakende drie deelen; *en Lettres à Mr.* Letronne, *sur les Papyrus bilingues et Grecs et sur quelques autres monumens Gréco-Egyptiens du Musée d'Antiquités de l'Université de Leide*, 1 d. in 4o. met een atlas.

» Uit deze geschriften, vooral uit het laatstgenoemde blijkt, dat de heer Reuvens een Geleerde was in den waren zin van het woord; dat hij bekend was met al de werken, welke over zijn vak tot in den laatsten tijd waren uitgekomen, en daarvan, tot in de minste bijzonderheden, gebruik maakte; in één woord, dat hij een Man was, die op de hoogte van zijn vak stond.

» Zijne verdiensten omtrent het Museum van Oudheden, dat onder zijne leiding binnen weinige jaren eene zeer aanmerkelijke uitbreiding heeft gekregen, zijn algemeen erkend. Jammer, dat hij, door het gemis van een behoorlijk locaal, niet zijnen vurigen wensch mogt voldaan zien, om dezen rijken schat van Oudheden behoorlijk te rangschikken.

» Te midden van zijnen onvermoeiden arbeid is de heer Reuvens weggenomen. Hij hield zich sedert eenen zeer geruimen tijd bezig met de stof te verzamelen voor een hoogst belangrijk werk over de Romeinsche Oudheden van het Vaderland, waartoe de onder zijn bestuur gedane uitgravingen te *Arensburg* vele voorwerpen aanbiedden. Ook werden onder zijn opzigt met de meeste zorg de tweetalige Papyrussen van het Leidsche Museum gelithographeerd, welke hij voornemens was, met de noodige verklaringen in 't licht te geven.

» Het Koninklijk Nederlandsch Instituut van Wetenschappen telde hem onder deszelfs werkzaamste leden. Ook de meeste geleerde Maatschappijen van het Vaderland rekenden het zich tot eene eere hem tot lid te mogen bezitten. Aan zijne kunde werd insgelijks buiten 's lands eene regtmatige hulde toegebragt. Hij was lid van de Koninklijke Aziatische Maatschappij van *Londen*, eerelid der Maatschappij van Wijsbegeerte te *Cambridge* en van verscheidene andere buitenlandsche genootschappen. De boekerij, welke hij naliet, en voor welker aanvulling en verrijking hij moeite noch kosten spaarde, is hier te lande eenig in hare soort, en bevat al de voornaamste boeken en plaatwerken, welke van de vroegste tijden tot op heden in de verschillende talen en landen over de Oudheidkunde zijn uitgegeven."

— De Letteren en Wetenschappen hebben dezer dagen nog een tweeden verlies geleden. De heer Jan Marius Hoogvliet, Ph. Th. Magister Dit. Hum. Doctor, Rector der Latijnsche school te *Delft*, is den 25sten dezer in den ouderdom van 36 jaren overleden. Hij was een vurig beminnaar en ijverig beoefenaar der Grieksche en Latijnsche Letterkunde en werd algemeen geacht wegens zijne uitgebreide kennis en zijn zacht karakter.

165ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

Vijfde Klasse.

22da Trekking: Geene.

20ste — N°. 15895, *f* 1000.

Beurs-prijs der Effecten, te Amsterdam.

DINGSDAG, den 28sten Julij.

	Inkoops koers.	Hoogste koers.	Laagste koers.		Inkoops koers.	Hoogste koers.	Laagste koers.
Nederland. pCt.				pCt.			
Werk. Schuld 2½	55 5/16	55 7/16	55 5/16	Dito 1822 5	104 1/2		
dito dito 5	101 5/16	101 7/16	101 3/8	Cert. dito 1822 5	99 1/2	99 3/4	
Uitgestelde dito		1 3/16		Obl. te Lond. 5			
Kansbill. dito	24 5/8	24 5/8	24 5/8	Cert. te Hamb. 5			
Amort. Synd. 4½	94 7/16	94 9/16	94 7/16	Ins. in Assig 6	70	70 3/8	70 1/4
Dito dito 3½	79 1/2	79 5/8	79 1/2	Certific. dito 6	71		
Schatkistbill. 4				Polen.			
Hand.-Maats. 5				Aand. L. fl. 300			
Nieuwe Dito 4½	101 15/16	102	101 13/16	Pruissen.			
Frankrijk.				Dito dito R. 50.	105		
Ins. Grootb. 3	79 7/16			Neg. L. 1830. 4	101		
Engeland.				Oostenrijk.			
Dito p. 12 Aug. 3				Aand. L. *f* 100			
Spanje.				Dito dito 250			
Peg. R. Amst. 5	40 3/8	40 5/8	40 3/8	Metaliek. . . 5	99 1/8	99 7/16	
Dito *f* 1000. 3	25 1/16	25 7/8	25 3/4	Dito L. gen. 5			
Fransche Uitg.	17	17 1/16	17 1/16	Dito. 2½			
Cert. B. Lond. 5	35 1/2	36	35 1/2	Obl. *Goll & C.* 5			
Engelsch Uitg.	15 3/8			Dito. 4	91		
Portugal.				Cert. Stadsb. 2½			
Obl. te Lond. 5				Ween. B. act. 3			
Dito dito 3				N. Ween. Aand.	700		
Neapels.				Denemarken.			
Certific. *L & B.* 5				Leen. te Lond. 3			
Dito *Falck & C.* 5	92 3/4	92 3/4		Brasilien.			
Leen. Lond. *B.* 5				Dito *Rotsch.* 5	85 3/4		
Rusland.				Russ. Fa. Aand. 500 Fr. *f*			
Obl. Hope 5	110 1/2						

*** Nademaal den ten gevolge eener vroegere oproeping van solicitanten, tot VEE-ARTS binnen deze Gemeente, bevoegde persoon, die betrekking, uit hoofde van persoonlijke omstandigheden, niet heeft kunnen aanvaarden, zoo noodigen Burgemeester en Wethouderen der Stad Nijmegen, hiermede uitdie dagenen, onder de binnen dit Rijk practiserende, geëxamineerde of geadmitteerde VEE-ARTSEN, liefst van den eersten rang, welke genegen mogten zijn deze post van VEE-ARTS binnen deze Gemeente te vervullen, om zich binnen den kortst mogelijken tijd, onder overlegging van de noodige bewijzen, zoo van derzelver goed zedelijk gedrag als bekwaamheid, hetzij in persoon of bij *gefrankeerde* brieven aan te melden bij den Heer Burgemeester dezer Stad, zijnde aan dezen post, welke buitendien een vrije woning behoeft, van Stadswege een vast jaarlijks traktement verbonden van *f* 800-00.

VOOR HET RIJK.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

ADMINISTRATIE DER DOMEINEN, REGEN... ...

De Agent van het Domein te Breda, en daartoe behoorlijk geautoriseerd, zal, op Maandag den [illegible] 1835, 's morgens om 10 uren, ten Stadhuize van Breda, en ten overstaan van den Heer Burgemeester derzelve Stad, publiek, voor een termijn van jaren, verhuren:

1°. De COMMANDERIE HOEVE *TER BRAACQUE*, gelegen te Alphen.

2°. De KOEKELBONKSE HOEVE aldaar.

3°. Een perceel ZAAILAND, genaamd *de Heiningen*, aldaar.

4°. Een perceel WEILAND, genaamd *het Veldeke*, bij de Rivier aan Gemert, te 's Hertogenbage, en

5°. Een UITGEROEID SCHAARHOSCH, genaamd *den Rand*, gelegen op de Hoeve bij het Liesbosch.

Alles breeder bij billetten omschreven.

De Kondities van Verhuring liggen ter lezing ten kantore van den Agent, alwaar ook nadere informatien te bekomen zijn.

Breda, den 20sten Julij 1835.

De Agent voornoemd,

M. SMITS.

VERKOOPING.

Mr. J. DE ROO, Notaris te Thiel, zal, als daartoe gecommitteerd, ten verzoeke zijner Principalen, in het openbaar Verkoopen:

1. Een HEERENHUIS met ERVE en TUIN, staande en gelegen in de St. Agnietenstraat, binnen de stad Thiel, bekend op het Kadaster onder sectie E, n°. 824. — Te aanvaarden 1 Mei 1836; — en

2. Een UITERWAARD, gelegen onder Heerewaarden, Kanton Zalt-Bommel, in het arrondissement Thiel; volgens de Kadastrale meting groot 11 bunders, 12 roeden en 60 ellen, sectie C, n°. 427 en D, n°. 9, 10 en 11. — Te aanvaarden 1 Januarij 1836.

De Inzet zal plaats hebben ten huize van den Heer J. Bruns, in *het Hollandsche Koffijhuis*, te Thiel, op Maandag den 17den Augustus 1835 en de toeslag op Maandag den 31sten daaraanvolgenden, ten huize van den Heer J. L. Robsink, in *het Heeren Logement* aldaar; beide des avonds om *vijf* uur.

*** Door den Boekhandelaar *J. VAN HOUTRIJVE Sr.* te Dordrecht, is uitgegeven en algemeen verzonden aan Hdl. Boekhandelaren:

Bekoopte Beschrijving van den Veldtogt op Java, in 1811, door Bernhard Hertog van Saksen-Weimar-Eisenach, uit het Fransch vertaald door J. C. van Rijsvelt M. M. P. D. Ridder der Mil. W. O. te Haarl., 1ste Luitenant bij de Rijdende Artillerie, met Kaarten en Plans. *f* 3,50.

Dit werk, behelzende een belangrijk gedeelte der geschiedenis onzer Kolonien, bevat, welke tot hiertoe minder bekend mag heeten, in weerwil der belangstelling van den Nederlander, kan niet anders dan aan alle Krijgskundigen als ook aan Letterliefhebbers welkom zijn.

Prospectus van een Werk getiteld REINAARD VOS.

De ontdekking van drie Nieuwe Latijnsche Handschriften hebben tot deze onderneming aanleiding gegeven, welker bearbeiding de Wel-Ed. Heeren Jhr. J. F. Wap en Mr. P. S. Snell, wel op zich hebben willen nemen. Men zie verder het Prospectus, hetwelk in alle voornaamste Boekhandels gratis worde afgegeven. De inteekening staat open tot 1 September.

*** Bij den Boek- en Plaatdrukker T. J. WIJNHOVEN HENDRIKSEN, te Rotterdam, zal eerlang het licht:

TAALKUNDIG MAGAZIJN, of gemengde bijdragen tot de kennis der Nederduitsche Taal, bijeenverzameld door A. de Jager, vierde stuk, prijs bij inteekening *f* 1,10.

Dit stuk, waarmede het eerste deel kompleet is, bevat bijdragen van de heeren *Mr. H. J. Koenen*, *Mr. J. H. Hoogeveen*, *H. J. Pierson*, Professor *M. Ypey*, een oudgediende Taalbeminner, *Mr. A. C. W. Staring*, *Mr. C. Ph. C. van den Bergh* en den Verzamelaar. Exemplaren van het eerste deel zijn bij inteekening te verkrijgen à *f* 3,65.

Te Breda, bij Broese & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.